

## **Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy – zakres i podstawy wdrażania**

### **Podstawa prawna**

Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy (FSS) zostanie ustanowiony na podstawie art. 8 i Aneksu C Memorandum of Understanding wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004-2009 ustanowionego zgodnie z Umową z dnia 14.10.2003 roku pomiędzy Królestwem Norwegii i Wspólnotą Europejską dotyczącą Norweskiego Mechanizmu Finansowego na okres 2004-2009 pomiędzy Królestwem Norwegii a Rzeczpospolitą Polską oraz art. 8 i Aneksu C Memorandum of Understanding wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na okres 2004-2009 pomiędzy Republiką Islandii, Księstwem Liechtenstein, Królestwem Norwegii a Rzeczpospolitą Polską.

Zgodnie z propozycją państw-darczyńców z dnia 23 listopada 2006 r. w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego wyodrębniony został oddzielny komponent tj. Fundusz Wymiany Kulturalnej, który ma być poświęcony współpracy Polski z państwami darczyńcami w dziedzinie kultury: m.in. muzyki, teatru i literatury.

### **Cele**

#### Cel strategiczny:

zwiększenie spójności społecznej i ekonomicznej w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego poprzez działania w obszarze edukacji oraz wymiany kulturalnej pomiędzy Polską a państwami-darczyńcami.

#### Cele szczegółowe:

- Poszerzenie wiedzy, rozwijanie metod opartych na najlepszych praktykach i transfer innowacyjnych rozwiązań w zakresie edukacji i szkoleń.
- Promowanie mobilności uczniów, studentów, doktorantów, nauczycieli i naukowców pomiędzy Polską a państwami-darczyńcami.
- Promowanie współpracy i partnerstw pomiędzy instytucjami działającymi w sferze edukacji w Polsce oraz na obszarze państw-darczyńców.

### **Uzasadnienie**

Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy ma głównie na celu stworzenie systemu pomocy dla projektów nakierowanych na wsparcie współpracy oraz wspólne programy szkoleniowe pomiędzy wyższymi uczelniami i szkołami w Polsce oraz w krajach EFTA-EOG. Z Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego przewiduje się finansowane m.in. następujących działań: wymiany uczniów, studentów, doktorantów i nauczycieli, staże w jednostkach dydaktycznych państw darczyńców, wzmocnienie szkoleń językowych, projekty zmierzające do poprawienia jakości kształcenia. Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy pozwoli na przeniesienie do Polski dobrych praktyk z rozwiniętych instytucjonalnie i pod względem rozwoju zasobów ludzkich systemów edukacyjnych i szkoleniowych państw-darczyńców.

### **Beneficjenci**

Beneficjentami Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego będą m.in.:

- szkoły wyższe, publiczne i niepubliczne (preferencyjnie będą traktowane szkoły wyższe posiadające Kartę Uczelni Erasmusa 2007-2013),

**Posiedzenie Komitetu Europejskiego Rady Ministrów  
w dniu 17.04.2007  
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy i Fundusz Wymiany Kulturalnej  
– zakres i podstawy wdrażania**

---

- instytuty Polskiej Akademii Nauk (przede wszystkim prowadzące studia doktoranckie),
- szkoły podstawowe i średnie uprawnione do udziału w programie Comenius,
- instytucje specjalizujące się w nauczaniu języka polskiego, jako obcego oraz instytucje specjalizujące się w nauczaniu języków państw-darczyńców jako obcych (preferencyjnie będą traktowane ośrodki uniwersyteckie zarówno z Polski, jak i z państw darczyńców),
- instytucje, do których zostaną adresowane projekty celowe (zadaniowe) zdefiniowane przez stronę polską oraz stronę darczyńców w trakcie realizacji działań finansowanych z FSS,
- osoby fizyczne (studenci, doktoranci, pracownicy szkół wyższych – nabór poprzez uczelnie macierzyste, młodzi naukowcy i pracownicy administracji publicznej z obszaru edukacji – nabór poprzez operatora).

#### **Typy kwalifikowanych działań**

Środki Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego mogą być przeznaczone na realizację działań opartych m.in. na procedurach programów UE Erasmus i Comenius, w ramach których wyodrębniono m.in. następujące typy kwalifikowanych wydatków:

- wymiany uczniów, studentów, doktorantów, nauczycieli i młodych naukowców, staże, praktyki,
- projekty zmierzające do poprawienia jakości kształcenia i zasobów dydaktycznych polskich szkół wyższych,
- projekty zmierzające do poprawienia procedur związanych z uznawalnością wykształcenia,
- szkolenia językowe (języków: polskiego w państwach darczyńców, języków państw-darczyńców w Polsce),
- projekty szkolne - współpraca szkół podstawowych i średnich.

Szczegółowa lista działań i szacunkowych wydatków zostanie przekazana do Biura Mechanizmów Finansowych jako załącznik do wniosku aplikacyjnego o uruchomienie Funduszu.

#### **Budżet i finansowanie**

Zgodnie z zapisami *Programu Operacyjnego dla wykorzystania środków finansowych w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego*, przyjętego przez Radę Ministrów w dn. 26 lipca 2005 r. wraz ze zmianami z dnia 14 listopada 2006 r., łączna suma środków przeznaczonych na Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy włączając komponentem Funduszu Wymiany Kulturalnej ramach Mechanizmów Finansowych wynosi 16,01 mln euro, co stanowi 2,9% całkowitej alokacji dla Polski.

Całkowita alokacja zostanie podzielona na dwa fundusze w następującej wysokości:

- **12, 01 mln euro na Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy (plus współfinansowanie krajowe),**
- 4 mln euro na Fundusz Wymiany Kulturalnej (plus współfinansowanie krajowe).

W przypadku Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego, po stronie polskiej zostanie zapewnione współfinansowanie z budżetu państwa w wysokości 10% jego wielkości.

**Posiedzenie Komitetu Europejskiego Rady Ministrów  
w dniu 17.04.2007  
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy i Fundusz Wymiany Kulturalnej  
– zakres i podstawy wdrażania**

---

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach ww. Funduszy zgodny z *Zasadami i procedurami wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2004-2009* oraz z *Zasadami i procedurami wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004-2009* upływa w dniu 30 kwietnia 2011 r. Strona polska wystąpi o przedłużenie ww. okresu kwalifikowalności kosztów, przygotowując wniosek aplikacyjny dotyczący uruchomienia FSS.

### **Zarządzanie**

Zgodnie z wytycznymi państw-darczyńców oraz zapisami *Programu Operacyjnego dla wykorzystania środków finansowych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG* oraz *Norweskiego Mechanizmu Finansowego*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego będzie sprawować nadzór nad realizacją wdrażania Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego.

Rolę operatora Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego będzie pełnić Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE), wskazana do wykonywania tych działań zarówno przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, jak i przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Operator Funduszu przygotowuje na podstawie niniejszych wytycznych – we współpracy i pod kierunkiem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (MRR) - wniosek aplikacyjny, który zostanie przekazany do Biura Mechanizmów Finansowych w Brukseli.

Operator Funduszu działa jako podmiot ponoszący pełną odpowiedzialność za właściwe wdrożenie Funduszy w ustalonym zakresie. Operator odpowiada za zarządzanie i wdrażanie Funduszu w oparciu o uzgodniony system zarządzania i wdrażania, w tym m.in. za zarządzanie systemem przepływu środków finansowych w ramach Funduszu, informowanie potencjalnych beneficjentów o Funduszu i jego promocję, ogłaszanie naborów i przeprowadzanie procesu naboru wniosków, ocenę i wybór wniosków, informowanie beneficjentów o przyznaniu dotacji i obsługę zawierania umów finansowych oraz monitoring i kontrolę projektów.

Nabory w ramach FSS będą odbywać się z następującą częstotliwością: dla projektów dotyczących mobilności studentów, doktorantów, nauczycieli akademickich: raz do roku, dla pozostałych typów działań - dwa do trzech razy w roku, w uzgodnionym w umowie okresie kwalifikowalności.

Na koszty zarządzania ponoszone przez operatora przeznaczone zostanie maksymalnie do 10% całkowitej wielkości Funduszu (łącznie ze współfinansowaniem krajowym).

### **Monitorowanie i raportowanie**

Szczegółowe ustalenia odnośnie monitoringu dla Funduszu zostaną przygotowane w oparciu o *Wytyczne dla Państwa-Beneficjenta w sprawie raportowania i monitorowania* oraz dokument opracowany przez MRR pt. *System Monitorowania Programu Operacyjnego Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego*.

Operator będzie zobowiązany do przygotowywania i przekazywania do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego sprawozdań z realizacji Funduszu oraz raportu końcowego. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego będzie przedstawiać kopie raportów również Instytucji Płatniczej. Wnioski o płatność dotyczące refundacji poniesionych kosztów będą składane przez operatora do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, a następnie przekazywane przez resort do Instytucji Płatniczej oraz do Biura Mechanizmów Finansowych.

**Posiedzenie Komitetu Europejskiego Rady Ministrów  
w dniu 17.04.2007  
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy i Fundusz Wymiany Kulturalnej  
– zakres i podstawy wdrażania**

---

**Wydatkowanie**

Strona polska wystąpi do państw-darczyńców o zaliczkę na uruchomienie Funduszu w wysokości 20% jego całkowitej wartości.

**Kontrola finansowa i audyt**

Audyt i kontrola finansowa będą prowadzone zgodnie z Artykułem 6 *Zasad i Procedur wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG* oraz tym samym artykułem *Zasad i Procedur wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego*.

**Promocja**

Operator będzie prowadzić politykę informacyjno-promocyjną zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi informacji i promocji*, opracowanymi przez państwa-darczyńców, w celu m.in. efektywnego wykorzystania środków finansowych, dostępnych w ramach Funduszy.

W informowaniu, promocji, rozpowszechnianiu wiedzy na temat Funduszu stosowane będą technologie informacyjne i telekomunikacyjne, media i kontakty bezpośrednie.

W szczególności operator będzie informować o przeprowadzonym naborze wniosków w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego, używając do tego różnych środków przekazu tak, aby zainteresowane podmioty w zdefiniowanych grupach docelowych były poinformowane o możliwości ubiegania się o środki.

## **Fundusz Wymiany Kulturalnej – zakres i podstawy wdrażania**

### **Podstawa prawna**

Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy zostanie ustanowiony na podstawie art. 8 i Aneksu C Memorandum of Understanding wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004-2009 ustanowionego zgodnie z Umową z dnia 14.10.2003 pomiędzy Królestwem Norwegii i Wspólnotą Europejską dotyczącą Norweskiego Mechanizmu Finansowego na okres 2004-2009 pomiędzy Królestwem Norwegii a Rzeczpospolitą Polską oraz art. 8 i Aneksu C Memorandum of Understanding wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG na okres 2004-2009 pomiędzy Republiką Islandii, Księstwem Liechtenstein, Królestwem Norwegii a Rzeczpospolitą Polską.

Zgodnie z propozycją państw-darczyńców z dnia 23 listopada 2006 r. w ramach Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego wyodrębniony został oddzielny komponent tj. Fundusz Wymiany Kulturalnej (FWK), który ma być poświęcony współpracy Polski z państwami darczyńcami w dziedzinie kultury: m.in. muzyki, teatru i literatury.

### **Cele**

#### Cel strategiczny:

zwiększenie spójności społecznej i ekonomicznej w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego poprzez działania w obszarze edukacji oraz wymiany kulturalnej pomiędzy Polską a państwami-darczyńcami.

#### Cele szczegółowe:

promowanie współpracy kulturalnej pomiędzy Polską a państwami-darczyńcami w zakresie m.in. sztuk wizualnych, muzyki, literatury, kultury ludowej i zarządzania kulturą oraz projektów dotyczących dokumentacji, promocji i ochrony dziedzictwa kulturowego.

### **Uzasadnienie**

Fundusz Wymiany Kulturalnej nakierowany jest na wymianę doświadczeń i wspólne projekty w zakresie kultury tj. m.in.: teatru, muzyki, tańca, literatury i sztuk wizualnych. Fundusz Wymiany Kulturalnej pozwoli na rozwój współpracy w zakresie wymiany kulturalnej oraz na przeniesienie dobrych praktyk z tego obszaru.

### **Beneficjenci**

Beneficjentami Funduszu Wymiany Kulturalnej będą:

- a. jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- b. instytucje kultury,
- c. szkoły i uczelnie artystyczne,
- d. archiwa państwowe,
- e. organizacje pozarządowe ze sfery kultury,
- f. artyści, twórcy, animatorzy kultury, kierowani przez jeden z podmiotów wymienionych w pkt. a-d.

### **Typy kwalifikowanych działań**

Środki Funduszu Wymiany Kulturalnej mogą wspierać dofinansowanie zadań mających na celu wzmocnienie współpracy w obszarze kultury pomiędzy Polską a krajami EFTA-EOG poprzez m.in.:

**Posiedzenie Komitetu Europejskiego Rady Ministrów  
w dniu 17.04.2007  
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy i Fundusz Wymiany Kulturalnej  
– zakres i podstawy wdrażania**

---

- organizację wystaw artystycznych, spektakli, koncertów i innych wydarzeń artystycznych,
- udział twórców i artystów w międzynarodowych wydarzeniach artystycznych,
- wspieranie współpracy oraz wymianę artystów w zakresie m.in. sztuk plastycznych, sztuk scenicznych, sztuk wizualnych (w tym fotografii), muzyki i literatury,
- wspieranie współpracy szkół i uczelni artystycznych,
- współpracę ekspertów w dziedzinie nowoczesnych technik konserwatorskich, dokumentacji, ochrony, konserwacji i promocji dziedzictwa kulturowego, zwalczania nielegalnego wywozu i wwozu oraz handlu skarbami kultury,
- współpracę międzyinstytucjonalną instytucji kultury i archiwów.

Priorytetowo powinny być traktowane projekty podejmowane wspólnie tj. takie, w których aport rzeczowy, finansowy i organizacyjny opiera się na zasadzie wzajemności.

Szczegółowa lista działań i szacunkowych wydatków zostanie przekazana do Biura Mechanizmów Finansowych jako załącznik do wniosku aplikacyjnego dla niniejszego Funduszu.

#### **Budżet i finansowanie**

Zgodnie z zapisami *Programu Operacyjnego dla wykorzystania środków finansowych w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego*, przyjętego przez Radę Ministrów w dn. 26 lipca 2005 r. wraz ze zmianami z dnia 14 listopada 2006 r., łączna suma środków przeznaczonych na Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy włączając komponentem w postaci Funduszu Wymiany Kulturalnej w ramach Mechanizmów Finansowych wynosi 16,01 mln euro, co stanowi 2,9% całkowitej alokacji dla Polski.

Całkowita alokacja zostanie podzielona na dwa fundusze w następującej wysokości:

- 12, 01 mln euro na Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy (plus współfinansowanie krajowe),
- **4 mln euro na Fundusz Wymiany Kulturalnej (plus współfinansowanie krajowe).**

Ze strony Polski zostanie zapewnione dofinansowanie z budżetu państwa w wysokości 10%-15% wielkości Funduszu Wymiany Kulturalnej.

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach ww. Funduszu zgodny z *Zasadami i procedurami wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG 2004-2009* oraz z *Zasadami i procedurami wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2004-2009* upływa w dniu 30 kwietnia 2011 r. Strona polska wystąpi o przedłużenie ww. okresu kwalifikowalności kosztów, przygotowując wniosek aplikacyjny dotyczący uruchomienia FWK.

#### **Zarządzanie**

Zgodnie z wytycznymi państw-darczyńców oraz zapisami *Programu Operacyjnego dla wykorzystania środków finansowych w ramach Mechanizmu Finansowego EOG* oraz *Norweskiego Mechanizmu Finansowego*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego będzie sprawować nadzór nad realizacją wdrażania Funduszu Wymiany Kulturalnej.

Rolę operatora Funduszu Wymiany Kulturalnej będzie pełnić Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN).

**Posiedzenie Komitetu Europejskiego Rady Ministrów  
w dniu 17.04.2007  
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy i Fundusz Wymiany Kulturalnej  
– zakres i podstawy wdrażania**

---

Operator Funduszu przygotowuje na podstawie niniejszych wytycznych – we współpracy i pod kierunkiem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (MRR) - wniosek aplikacyjny, który zostanie przekazany do Biura Mechanizmów Finansowych w Brukseli.

Operator Funduszu działa jako podmiot ponoszący pełną odpowiedzialność za właściwe wdrożenie Funduszy w ustalonym zakresie. Operator odpowiada za zarządzanie i wdrażanie Funduszu w oparciu o uzgodniony system zarządzania i wdrażania, w tym m.in. za zarządzanie systemem przepływu środków finansowych w ramach Funduszu, informowanie o Funduszu potencjalnych beneficjentów i jego promocję, ogłaszanie naborów i przeprowadzanie procesu naboru wniosków, ocenę i wybór wniosków, informowanie beneficjentów o przyznaniu dotacji i obsługę zawierania umów finansowych oraz monitoring i kontrolę projektów.

Nabory w ramach FWK będą odbywać się w formie sesji aplikacyjnych minimum jeden raz w roku. Wnioski będą składane w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a następnie oceniane przez ekspertów. Po dokonaniu oceny wnioski - uszeregowane wg punktacji od najwyższej do najniższej – będą przedkładać komitetowi sterującemu, który zatwierdzi ich wybór. Sposób przeprowadzenia naboru oraz kryteria selekcji określi umowa finansowa, przygotowana na bazie wniosku aplikacyjnego.

Na koszty zarządzania ponoszone przez operatora przeznaczone zostanie maksymalnie do 10% całkowitej wielkości Funduszu (łącznie ze współfinansowaniem krajowym).

#### **Monitorowanie i raportowanie**

Szczegółowe ustalenia odnośnie monitoringu dla Funduszu zostaną przygotowane w oparciu o *Wytyczne dla Państwa-Beneficjenta w sprawie raportowania i monitorowania* oraz dokument opracowany przez MRR pt. *System Monitorowania Programu Operacyjnego Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego*.

Operator będzie zobowiązany do przygotowywania i przekazywania do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego sprawozdań z realizacji Funduszu oraz raportu końcowego. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego będzie przedstawiać kopie raportów również Instytucji Płatniczej. Wnioski o płatność dotyczące refundacji poniesionych kosztów będą składane przez operatora do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, a następnie przekazywane przez resort do Instytucji Płatniczej oraz do Biura Mechanizmów Finansowych.

#### **Wydatkowanie**

Strona polska wystąpi do państw-darczyńców o zaliczkę na uruchomienie Funduszu w wysokości ok. 20% jego całkowitej wartości.

#### **Kontrola finansowa i audyt**

Audyt i kontrola finansowa będą prowadzone zgodnie z Artykułem 6 *Zasad i Procedur wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG* oraz tym samym artykułem *Zasad i Procedur wdrażania Norweskiego Mechanizmu Finansowego*.

**Posiedzenie Komitetu Europejskiego Rady Ministrów  
w dniu 17.04.2007  
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy i Fundusz Wymiany Kulturalnej  
– zakres i podstawy wdrażania**

---

**Promocja**

Operator będzie prowadzić politykę informacyjno-promocyjną zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi informacji i promocji*, opracowanymi przez państwa-darczyńców, w celu m.in. efektywnego wykorzystania środków finansowych, dostępnych w ramach Funduszy.

W informowaniu, promocji, rozpowszechnianiu wiedzy na temat Funduszu stosowane będą technologie informacyjne i telekomunikacyjne, media i kontakty bezpośrednie.

W szczególności operator będzie informować o przeprowadzonym naborze wniosków w ramach Funduszu Wymiany Kulturalnej, używając do tego różnych środków przekazu tak, aby zainteresowane podmioty w zdefiniowanych grupach docelowych były poinformowane o możliwości ubiegania się o środki.